

VENDIM
Nr. 50, datë 21.11.2013

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	Kryetar i	Gjykatës Kushtetuese
Vladimir Kristo	Anëtar i	“ “
Vitore Tusha	Anëtare e	“ “
Altina Xhoxhaj	Anëtare e	“ “
Fatmir Hoxha	Anëtar i	“ “
Gani Dizdari	Anëtar i	“ “
Besnik Imeraj	Anëtar i	“ “
Fatos Lulo	Anëtar i	“ “
Sokol Berberi	Anëtar i	“ “

me sekretare Blerina Basha, në datën 02.10.2013 mori në shqyrtim në seancë gjyqësore, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 21 Akti, që i përket:

KËRKUES: Muhamet Curra

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, studio përmbarimore “Debit Collection”,

OBJEKTI: Konstatimi i cenimit të procesit të rregullt ligjor, si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë, nr. 1036, datë 07.08.2010, të Gjykatës së Apelit Tiranë, brenda një afati të arsyeshëm.

Dëmshpërblimi i dëmit të ardhur nga mosekzekutimi i vendimit të formës së prerë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f, dhe 134/1/g të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Sokol Berberi, shqyrtoi dokumentet e paraqitura dhe pasi bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuesi ka qenë i punësuar pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, Tiranë, (DPTT) që prej datës 17.07.2000. Me urdhrin nr. 241, datë 02.04.2008, subjekti i interesuar, në cilësinë e punëdhënësit, ka ndërprerë marrëdhënien e tij të punës dhe marrëdhëniet financiare, duke filluar nga data 10.04.2008.

2. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, pasi është investuar nga kërkuesi me padi me objekt “dëmshpërblim për largim të pajustificuar nga puna dhe mosrespektim të procedurës së zgjidhjes së kontratës”, me vendimin nr. 1401, datë 24.02.2009, ka vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë.

3. Gjykata e Apelit Tiranë, pas ankimit të kërkuesit, me vendimin nr. 1036, datë 07.08.2010, ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 1401, datë 24.02.2009, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe detyrimin e palës së paditur, t’i paguajë kërkuesit shumat përkatëse (pagën e 8 muajve për largim të pajustificuar nga puna; pagën e 2 muajve për mosrespektim të procedurave të largimit nga puna si dhe pagën e 4 muajve për vjetërsi pune). Ky vendim ka marrë formë të prerë dhe në zbatim të tij, është nxjerrë urdhri i ekzekutimit nr. 3171, datë 09.12.2010.

4. Subjekti i interesuar, DPTT-ja, ka ushtruar rekurs kundër këtij vendimi dhe, në kohën e paraqitjes së kësaj kërke, Gjykata e Lartë nuk e kishte shqyrtuar ende rekursin dhe nuk kishte marrë vendim në lidhje me të. Vendimi për këtë çështje është marrë nga Gjykata e Lartë në datën 05.07.2013 (nr. 00-2013-1574).

5. Kërkuesi i është drejtuar përmbaruesit privat “Debit Collection” (subjekt i interesuar) dhe ka filluar, në datën 17.05.2011, procedurat e ekzekutimit të vendimit të formës së prerë. Edhe pas kryerjes së veprimeve përmbarimore nga subjekti i interesuar, ende vendimi gjyqësor i formës së prerë mbetet i paekzekutuar.

6. **Kërkuesi** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) duke pretenduar cenimin e të drejtës për

një proces të rregullt ligjor, si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë, nr. 1036, datë 07.08.2010, të Gjykatës së Apelit Tiranë, brenda një afati të arsyeshëm.

7. **Subjekti i interesuar**, Studio “Debit Collection”, ka paraqitur me shkrim informacionin, lidhur me ecurinë e praktikës përmbartimore me palë kreditore kërkuesin.

8. **Subjekti tjetër i interesuar**, DPTT-ja, nuk ka paraqitur prapësime apo komente me shkrim.

II

Vlerësimi i Gjykatës

A) Për pretendimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt gjyqësor, për shkak të mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës

9. Kërkuesi pretendon se, që prej marrjes formë të prerë të vendimit nr. 1036, datë 07.06.2010, të Gjykatës së Apelit Tiranë, ka kaluar një kohë e gjatë dhe e pajustificuar për ekzekutimin e këtij vendimi, në shkelje të nenit 42 të Kushtetutës.

10. Gjykata është shprehur edhe më parë në jurisprudencën e saj se ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm i një vendimi të formës së prerë të gjykatës është pjesë përbërëse e të drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të Kushtetutës dhe të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ). Ekzekutimi i vendimit të formës së prerë të gjykatës konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individ i ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar. Në këtë fazë duhet të marrin pjesë aktivisht jo vetëm palët, pra debitori dhe kreditori, por edhe organet kompetente të ngarkuara me ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë. Pa dyshim që një vonesë në ekzekutimin e një vendimi mund të justifikohet në rrethana të veçanta, por vonesa nuk mund të jetë deri në atë shkallë sa të dëmtojë thelbin e së drejtës (shih vendimet nr. 4, datë 20.02.2013; nr. 1, datë 20.01.2012; nr. 2, datë 01.02.2011; nr. 35, datë 27.10.2010 të Gjykatës Kushtetuese).

11. Parimet kushtetuese lidhur me procesin e rregullt ligjor, për të cilin bën fjalë neni 42/2 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, si dhe detyrimi për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore, të parashikuara në nenin 142/3 të Kushtetutës, nënvizojnë faktin se çdo qytetar, i cili i drejtohet një gjykate kompetente për realizimin e një të drejte, nuk mund të presë pakufi për realizimin e saj. Ekzekutimi i vendimit përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjykimit të drejtë. Çdo organ shtetëror detyrohet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre (shih vendimet nr. 4, datë 20.02.2013; nr. 6, datë 06.03.2009; nr. 1, datë 19.01.2009; nr. 43, datë 19.12.2007 të Gjykatës Kushtetuese).

12. Gjykata ka rikonfirmuar qëndrimin se, në një çështje që përfshin përcaktimin e një të drejte civile, kohëzgjatja e procedurave normalisht llogaritet nga momenti i fillimit të procedurës gjyqësore, deri në momentin kur jepet vendimi dhe ekzekutohet ai. Faza ekzekutive konsiderohet si fazë e mëtejshme e të njëjtit proces. Kohëzgjatja e arsyeshme e procedimeve, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e çështjes, sjelljen dhe interesin e kërkuesit, si dhe sjelljen e autoriteteve përkatëse (shih vendimet nr. 4, datë 20.02.2013; nr. 10, datë 01.03.2012; nr. 21, datë 03.06.2011; nr. 14, datë 15.04.2010 të Gjykatës Kushtetuese).

13. Çështja konkrete është vlerësuar në vijim nga Gjykata, në vështrim të respektimit të standardeve të mësipërme.

i) Kompleksiteti i çështjes

14. Në lidhje me kompleksitetin e çështjes, Gjykata ka pohuar vazhdimisht se, për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumnin e provave shkresore. Kompleksiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme (shih vendimet nr. 4, datë 20.02.2013; nr. 7, datë 27.02.2012; nr. 50, datë 22.11.2011; nr. 14, datë 15.04.2010 të Gjykatës Kushtetuese).

15. Çështja në shqyrtim ka për objekt mosekzekutimin e vendimit të formës së prerë nr. 1036, datë 07.08.2010, të Gjykatës së Apelit Tiranë, brenda një afati të arsyeshëm, në lidhje me dëmshpërblimin që duhet të marrë kërkuesi, për shkak të largimit të pajustificuar nga puna dhe mosrespektimit të procedurave të largimit nga puna. Duke iu referuar materialeve shkresore, Gjykata konstaton se çështja konkrete nuk paraqet

kompleksitet nga pikëpamja faktike ose ligjore, çka mund të justifikonte vonesat apo sjelljen mosvepruese të subjektit të interesuar, DPTT-së.

ii) Sjellja e kërkuarit

16. Gjykata, në jurisprudencën e saj, është shprehur se vlerësimi i sjelljes dhe i interesit të kërkuarit është një element tjetër përcaktues i kohëzgjatjes së arsyeshme të procedimeve (*shih vendimet nr. 50 datë 22.11.2011 dhe nr. 14, datë 15.04.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Në çështjen konkrete, Gjykata vëren se kërkuari ka vepruar në përputhje me të drejtat e tij procedurale, duke shteruar mjetet ligjore në dispozicion për rivendosjen e të drejtës së cenuar. Nga tërësia e fakteve dhe rrethanave, rezulton se: kërkuari ka depozituar pranë shërbimit përbarimor privat “Debit Collection” urdhrin e ekzekutimit nr. 3171, datë 09.12.2010, së bashku me vendimin gjyqësor të formës së prerë nr. 1036, datë 07.08.2010, të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe ka paguar taksën përbarimore. Këto veprime të kërkuarit tregojnë se ai e ka ushtruar mjetin ligjor në dispozicion për ekzekutimin e vendimit të formës së prerë dhe ka vepruar në përputhje me të drejtat e tij procedurale. Gjykata është shprehur se “lidhur me pretendimin për shkeljen e të drejtës për një gjykim brenda një afati të arsyeshëm, duhet të shqyrtojmë nëse ka pasur mjete të cilave pala kërkuare duhet t’u drejtohej. Në këtë drejtim, sipas jurisprudencës së GJEDNJ-së, në kuptim të nenit 13 të Konventës, mjetet në dispozicion të një ndërgjyqësi për të parashtruar një ankesë për zgjatjen e procesit janë “efektive”, në qoftë se ato “parandalojnë shkeljen e pretenduar apo pengojnë vazhdimin e saj, apo ofrojnë një riparim të përshtatshëm për çdo shkelje që tashmë ka ndodhur” (*shih vendimin nr. 12, datë 05.03.2012, të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Në këndvështrim të legjislacionit procedural civil kërkuari, në rastin konkret, nuk ka mjete të tjera të tjera ligjore efektive në dispozicion për rivendosjen e së drejtës së cenuar. Nga sa më sipër, në vlerësimin e Gjykatës, nuk rezulton që sjellja e kërkuarit të jetë bërë shkak për mosekzekutimin e vendimit të formës së prerë.

iii) Sjellja e autoriteteve

19. Për sa i përket sjelljes së autoriteteve, Gjykata ka theksuar se përballë detyrimit për zbatim të vendimeve gjyqësore të formës së prerë, të gjitha subjektet, qofshin këto private apo publike, duhet të përgjigjen njëjloj. Organet shtetërore duhet të përmbushin detyrimet që rrjedhin nga një vendim gjyqësor sapa vendimi të bëhet i ekzekutueshëm (*shih vendimet nr. 46, datë 25.07.2012; nr. 7, datë 27.02.2012; nr. 35, datë 27.10.2010 dhe nr. 1, datë 19.01.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Mbi bazën e akteve shkrese të administruara, rezulton se, pas fillimit të procedurave për ekzekutimin e vendimit të formës së prerë, përbaruesi gjyqësor privat ka kryer këto veprime: lajmërim për ekzekutim vullnetar nr. 27/a, datë 17.05.2011; vendim për fillimin e ekzekutimit të detyrueshëm nr. 27, datë 08.06.2011; urdhr për vendosjen e sekuestros konservative nr. 119 Prot., nr. 27 Regj., datë 15.06.2012, për shumën 1 215 545 lekë, drejtuar degës së thesarit Tiranë; paralajmërim për gjobë nr. 118/9, datë 17.09.2012, drejtuar DPTT-së; urdhr vendosje sekuestro konservative nr. 119/3 Prot., nr. 24 Regj., datë 10.01.2013, drejtuar degës së thesarit Tiranë.

21. DPTT-ja, pas dërgimit të shkresës për ekzekutim vullnetar, i ka dërguar përbaruesit privat një kërkesë për plotësimin e dokumentacionit (shkresa 10570 prot., datë 09.06.2011). Përbaruesi privat e ka dërguar dokumentacionin e plotësuar në datën 10.07.2011, pra një muaj pas dërgimit të kërkesës (shkresa 27/B, datë 10.07.2011). Përsëri nga ana e DPTT-së është konstatuar mungesë dokumentacioni dhe i është kërkuar përbaruesit të dërgojë vendimin e munguar të Gjykatës së Lartë (shkresa 14553 prot., datë 05.08.2011). Më pas, dega e thesarit Tiranë ka vendosur sekuestro konservative ndaj DPTT-së (shkresa 1309/2 prot., datë 10/04/2013). Edhe pse kanë kaluar 5 vjet nga largimi i kërkuarit nga puna, DPTT-ja ende nuk e ka ekzekutuar vendimin gjyqësor të formës së prerë. Po kështu, Gjykata vëren se rekursi në Gjykatën e Lartë është regjistruar në datën 24.09.2010 dhe vendimi është marrë në datën 05.07.2013. Koha e gjatë që ka kaluar përpara se çështja të shqyrtohej nga Gjykata e Lartë ka shkaktuar vonesa të mëtejshme në përfundimin e çështjes gjyqësore në shkallët e juridiksionit të zakonshëm.

22. Në vështrim të sa më sipër, Gjykata konstaton se kanë kaluar rreth 2 vjet e tetë muaj nga momenti i nxjerrjes së urdhrit të ekzekutimit, nr. 3171, datë 09.12.2010, i cili ende nuk është zbatuar. Në vlerësimin e Gjykatës, mosekzekutimi, nga autoritetet shtetërore përgjegjëse, i vendimit të formës së prerë nr. 1036, datë 07.08.2010, të Gjykatës së Apelit Tiranë, është i pajustificuar.

23. Për pasojë, Gjykata çmon se mosekzekutimi i vendimit gjyqësor të formës së prerë, brenda një afati të arsyeshëm, ka sjellë cenimin e të drejtës së kërkuarit për një proces të rregullt ligjor, të parashikuar nga

neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6/1 i KEDNJ-së.

B) Për pretendimin e dëmshpërblimit të dëmit të ardhur nga mosekzekutimi i vendimit të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm

24. Kërkuesi ka pretenduar përpara Gjykatës edhe kompensim për dëmin e shkaktuar nga vonesa në ekzekutimin e vendimit të formës së prerë, brenda një afati të arsyeshëm.

25. Gjykata ka nënvizuar se në sistemin tonë ligjor, kushdo që konsideron se ka pasur një shkelje të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, mund t'i drejtohet kësaj Gjykate, pasi ka shteruar të gjitha mjetet e brendshme juridike, në kuptim të nenit 131, shkronja "f" të Kushtetutës.

26. Për sa i përket kërimit për kompensimin e dëmit, si rezultat i ekzekutimit me vonesë të vendimeve gjyqësore të formës së prerë, Gjykata, në jurisprudencën e saj, është shprehur se ky është një kërkim i ri, i cili mund të paraqitet në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, në bazë të dispozitave të Kodit Civil, që kanë të bëjnë me kompensimin e dëmit të shkaktuar, si rrjedhim i vonesës në pagimin e një shume të hollash. Vetëm pas shterimit të mbrojtjes juridiksionale, kërkuesi mund të vërë në lëvizje procedurat kushtetuese, në bazë të nenit 131, shkronja "f", të Kushtetutës (*shih vendimet nr. 11, datë 12.04.2011; nr. 8, datë 23.03.2010 dhe nr. 27, datë 20.06.2007 të Gjykatës Kushtetuese*).

27. Nisur nga sa më sipër, Gjykata vlerëson se kërkesa për dëmshpërblim nuk mund të merret në shqyrtim prej saj.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1, shkronja "g", të Kushtetutës, si dhe të nenit 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", njëzëri,

VENDOSI:

- Pranimin pjesërisht të kërkesës.
 - Konstatimin e cenimit të procesit të rregullt ligjor, si pasojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë, nr. 1036, datë 07.08.2010, të Gjykatës së Apelit Tiranë, brenda një afati të arsyeshëm.
 - Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.
- Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Vladimir Kristo, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Altina Xhoxhaj, Sokol Berberi, Fatos Lulo, Besnik Imeraj.